

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.I.272/2019/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Székely Ákos, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2019. október 28.
Az ügy tárgya: hivatali vesztegetés elfogadásának büntette
Terhelt: terhelt
Első fok: Nyíregyházi Törvényszék, 6.B.466/2016/28., ítélet, tárgyalás, 2018. június 5.
Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.I.561/2018/6., végzés, nyilvános ülés, 2018. november 19.
Az indítvány előterjesztője: a terhelt és védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Nyíregyházi Törvényszék 6.B.466/2016/28. számú ítéletét, illetőleg a Debreceni Ítéltábla Bf.I.561/2018/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozók, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthatnak be.

Indokolás

I.

- [1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2018. június 5. napján kihirdetett, és a Debreceni Ítéltábla Bf.I.561/2018/6. számú végzése folytán 2018. november 19. napján jogerős 6.B.466/2016/28. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés II. fordulat a) pont aa) alpont], ezért öt év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre, öt év egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltásra és öt év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a

szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra; továbbá, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi börtönre kell átváltoztatni.

II.

- [2] A jogerős határozatok ellen a terhelt nevében a védője terjesztett elő a Be. 648. § a) pontjára hivatkozva, felülvizsgálati indítványt.
- [3] Indokai szerint a terhelt a megbízhatósági vizsgálat során a tárgyalótiszttel nem a földhivatalban és nem a hivatali munkájával összefüggésben ismerkedett meg, hanem egy dohányboltban. A beszélgetések során a terhelt nem hivatali vezetőként, hanem leendő ügyvédként járt el, tájékoztatva a tárgyalótisztet a lehetséges szerződés feltételeiről. A szerződéskötéssel kapcsolatos rendszeres, a kölcsönügyletre is kiterjedő tájékoztatásnak nem volt köze a terhelt földhivatali munkájához, ezért ebben az ügyben nem lehet alkalmazni azt a bírósági gyakorlatot, amely vesztegetésként értékeli, ha a hivatali dolgozó a hivatali munka elvégzéséért valamilyen munkát kér előnyként. Előnykérés a terhelt részéről nem is történt.
- [4] Hivatkozott arra, hogy amennyiben elfogadható is lenne a bíróság azon álláspontja, miszerint az előny a jogsértő cselekménnyel állt összefüggésben, az előny kilátásba helyezése akkor is a jogsértő cselekmény megígérését követően történt, a hivatali kötelesség megszegése ezért nem a jogtalan előnyért történt, így a megállapított minősítés helyett az enyhébben minősülő esetet kellett volna megállapítani.
- [5] A tulajdoni lap letöltése és átadása esetén hiányzik a kérelmezőnek a másokkal szemben megvalósuló előnye, amely a korrupciós bűncselekmények alapfeltétele.
- [6] Kifejtette, hogy a tárgyalótiszt nem pontosította, mire szánja a 100.000 forintot, a terhelt egyértelműnek tartotta, hogy a szerződésre adja a pénzt, és ott akar majd elszámolni; azt nem akarta átvenni, illetve a tanácsadásért és a szerződésért cserébe azt jogosnak tartotta. Sem a pénz átvétele, sem a terhelt azon kérése, hogy a szerződéskötéskor ügyvédként majd ő járhatson el, nincs okozati összefüggésben a tulajdoni lap letöltésével.
- [7] Véleménye szerint, ha a tárgyalótiszt az előnyt tényleg az adatok megnézésére adta, a magatartása e tekintetben teljesen megtévesztő volt, és a terhelt okkal hihette, hogy akár a pénzt, akár a szerződés megkötésére tett ígéretet az ügyvédi tanácsadásért kapja. Ebben az esetben pedig ténybeli tévedésben volt. Másrészt tévedett a cselekménye társadalomra veszélyességében is, mivel az adatok bárki által hivatali segítség nélkül, ingyen hozzáférhetők. Az adatokba való betekintés módja a külvilág felé ezért közömbös. Álláspontjuk szerint egyébként a tévedésre, mivel az nem bizonyíték, lehetséges hivatkozni a felülvizsgálati eljárásban is.

- [8] Hangsúlyozta: a terhelt a hivatali munka megszűnését követő időszakra kérte a munkát, és a szerződés elkészítése során a hivatalvezetői pozíciója nem jelentett előnyt. A hivatali dolgozók eljárása objektív, így a terhelt személye miatt a tulajdonjog bejegyzés nem lett volna gyorsabb. Amikor megegyeztek az adatok átadásában, a terhelt motivációja nem irányult az adatok jogszerűtlen kiadására. A tárgyalótisztnek nem állt érdekében sem a soron kívüli ügyintézés, sem az igazoltatás mellőzése, így a terheltet a szabályok megszegésében nem a pénz motiválta.
- [9] Álláspontja szerint a hivatali bűncselekmény társadalomra veszélyességét a cselekmény eredményének jogszerűtlensége alapján kell megítélni.
- [10] Az eljáró bíróságok az indítványozó vélekedése szerint nem vizsgálták a cselekmény tényleges társadalomra veszélyességét. Álláspontja szerint, ha a terhelt egy eljárás szabályszerű lefolytatására ígéretet tesz, az még akkor sem veszélyes a társadalomra, ha előnyt kér érte. Véleménye szerint, mivel a tulajdoni lap bárki számára, bármikor, korlátozás nélkül hozzáférhető, az ebben nyújtott segítsége eredményeképp senki sem került előnybe másokkal szemben akár társadalmi, akár gazdasági vonatkozásban, és nem sérült a tisztességes, részrehajlás nélküli hatósági eljárás elve sem. E körben hivatkozott az Alkotmánybíróság 13/2000. (V. 12.) AB határozatához fűzött egyik alkotmánybírói párhuzamos indokolására, valamint idézte a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.44/2016/5. számú ítéletét.
- [11] Véleménye szerint a megbízhatósági vizsgálat jóváhagyásának időpontjára is figyelemmel, a cselekmény társadalomra veszélyessége hiányzik, illetve az rendkívül alacsony fokú, ez esetben azonban a terhelt tévedés miatt nem büntethető.
- [12] Ezen anyagi jogi természetű kifogások mellett a felülvizsgálati indítvány részletesen elemezte a lefolytatott megbízhatósági vizsgálat - indítványozó szerint - jogsértő voltát. Elsődlegesen a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 66/A. §-ára, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) Teixeira De Castro Portugália elleni ítéletére hivatkozott.
- [13] Kiemelte, hogy a megbízhatósági vizsgálat elrendelésekor a ... Szolgálatnak már tudomása volt arról, hogy a terhelt felmondott, a jövőben nem kíván a közsférában dolgozni, így a vizsgálat elrendelésének oka megszűnt, annak hiányzott a jogszabályi feltétele.
- [14] Az indítvány sérelmezte azt is, hogy a megbízhatósági vizsgálat végrehajtásáról szóló részletes terv nem tartalmazta az alkalmazni kívánt kriminálpszichológiai eszközök megjelölését és részletes leírását, a vizsgálat lefolytatása akadályozta a vizsgálattal érintett személy kötelezettségeinek, feladatainak teljesítését, továbbá megsértette a terhelt becsületét és jó hírnevét, ekként megsértette a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve kijelöléséről, valamint feladatai ellátásának, a kifogástalan életvitel ellenőrzés és a

megbízhatósági vizsgálat részletes szabályainak megállapításáról szóló 293/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet 12. § (2) és (3) bekezdését.

- [15] Az indítvány szerint a megbízhatósági vizsgálat előtt folytatott titkos információgyűjtés az Rtv. 65. § (3) bekezdésébe ütközött, amely a titkos információgyűjtést a megbízhatósági vizsgálat során engedélyezi.
- [16] Az indítványozó megítélése szerint tanú 4 és tanú 3 tanúvallomása egymásnak ellentmond, az utóbbi tanúnak a dekonspiráció elkerülésével kapcsolatos magyarázata életszerűtlen és iratellenes is. A ... Szolgálat eljárása pedig többszörösen megsértette az Rtv. előírásait.
- [17] Kifogásolta azt is, hogy az Rtv. 7/A. § (1) bekezdésében írt két munkanapos - véleménye szerint jogvesztő - határidő helyett a megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatot az ügyész csak a negyedik munkanapon hagyta jóvá, ezért azt el sem lehetett volna kezdeni.
- [18] E kifogásokon túl, a felülvizsgálati indítvány részletesen taglalta, hogy az indítványozó véleménye szerint milyen további különbségek vannak a jelen ügy és a hivatali vesztegetés elfogadásának büntetvéhez kapcsolódó bírósági gyakorlat között, és arra a következtetésre jutott, hogy a megállapított történeti tényállás alapján a terhelt elítélése nem az eddigi bírói gyakorlatot folytatta, hanem új precedenst teremtett.
- [19] Emellett az indítványozó véleménye szerint az eljáró bíróságok megsértették a tisztességes eljáráshoz való jogot azzal, hogy
- [20] - nem vizsgálták a kölcsönügylettel kapcsolatos jogi tanács és a szerződéskötés kérése közötti kapcsolatot, illetve az enyhébb megítélésű hivatali visszaélés bűncselekményének megállapíthatóságát,
- [21] - megsértették a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (rég. Be.) 4. § (2) bekezdésében foglalt in dubio pro reo elvet,
- [22] - nem adtak helyt a terhelt bizonyítási indítványainak,
- [23] - csak formálisan vizsgálták a megbízhatósági vizsgálat jogszerűségét,
- [24] - a Debreceni Ítéltábla csak korlátozottan biztosította a terhelt számára az utolsó szó jogát,
- [25] - a büntetés kiszabása során megsértették az arányosság követelményét.
- [26] Végezetül a felülvizsgálati indítvány sérelmezte az eljáró bíróságok által alkalmazott joghátrányokat is.
- [27] E körben nehezményezte, hogy a terhelt vezető beosztását és büntetlen előéletét, továbbá azt a körülményt, hogy a tárgyalótiszt kérését csak részben teljesítette, az eljáró bíróságok nem értékelték enyhítő körülményként, és szükségtelennek ítélte a foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazását.
- [28] A kifejtettek alapján
- [29] - elsődleges indítványa arra vonatkozott, hogy a Kúria az eljáró

bíróságok határozatait változtassa meg, és a terheltet a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt változtassa meg, és őt az ellene emelt vád alól mentse fel,

- [30] - másodlagosan - ha megváltoztatás az iratok alapján nem lehetséges - az eljárt bíróságok határozatainak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta,
- [31] - harmadlagosan pedig enyhébb, a cselekmény tényleges társadalomra veszélyességének megfelelő büntetés kiszabását kérte.
- [32] A Legfőbb Ügyészség a BF.351/2019/1. számú, a Be. 657. § (1) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt az irányadó tényállásban megállapítottakat vitató részében a törvényben kizártnak, egyebekben megalapozatlannak tartotta.
- [33] Álláspontja szerint a terhelt büntetőjogi felelősségének alapját nem az a magatartása képezi, hogy az egyes szerződéstípusokkal összefüggésben tájékoztatást adott a tárgyalótiszt számára, hanem az a tény, hogy olyan adatbázisban végzett keresést, majd osztotta meg annak eredményét a tiszttel, amelyhez csak a hivatali működésével összefüggésben férhetett hozzá.
- [34] Hivatkozott az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inytv.) 70. § (1) bekezdésében írt azon rendelkezésre, mely szerint a számítógéppel vezetett ingatlan-nyilvántartás adatbázisából történő lekérdezés során a természetes személyazonosító adatok, illetőleg a személyi azonosító nem használható fel abból a célból, hogy annak alapján a lekérdező a tulajdonos valamennyi ingatlanát az ingatlan-nyilvántartásból megállapítsa vagy arról adatszolgáltatást teljesítsen. A tárgyalótisztnek, mint magánszemélynek ilyen keresés igénylésére nem lett volna lehetősége, és a terhelt ilyen kérelmet nem teljesíthetett volna. Rámutatott, hogy az irányadó tényállás azt is tartalmazza, miszerint a tárgyalótiszt által felajánlott, illetve a terhelt által elfogadott jogtalan előny e kötelességszegéssel állt összefüggésben.
- [35] A Legfőbb Ügyészség megítélése szerint az irányadó tényállás egyetlen olyan adatot sem tartalmaz, amely arra utalna, hogy a terhelt a cselekmény elkövetése során ténybeli tévedésben volt, és alappal gondolta azt, hogy a tárgyalótiszt által nyújtott előny nem az ingatlan-nyilvántartásból történő jogosulatlan lekérdezéssel, a hanem a szerződéssel kapcsolatos tájékoztatással van összefüggésben.
- [36] Véleménye szerint nem helytálló a társadalomra veszélyesség hiányára való hivatkozás sem.
- [37] A Legfőbb Ügyészség szerint a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító jogerős ítélet helytálló, törvényes a jogi minősítés is, a felülvizsgálati indítványnak az e rendelkezéseket támadó része sem alapos; a joghátrány mérlegeléssel megállapított neme és mértéke pedig a felülvizsgálati eljárásban nem támadható.
- [38] Kifejtette azt is, hogy a felülvizsgálati indítványnak az eljárási szabálysértésekre hivatkozó része törvényben kizárt; ezért a megtámadott határozatok hatályukban fenntartását indítványozta.

- [39] A terhelt védője a felülvizsgálati indítványát kiegészítette. Ebben lényegében azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem egyértelmű, véleménye szerint az irányadó tényállás nem tartalmazza a konkrét elkövetési magatartást, és az sem derül ki, hogy az ítélet 3. vagy 8. oldalán írt tényállás az irányadó. A védői álláspont szerint az irányadó tényállás nem rögzíti a hivatali vesztegetés elfogadása terheltnek felrótt minősített esetének törvényi tényállási elemeihez szükséges tényeket.
- [40] Így nincs rögzítve, hogy az adatbázisban keresés ígérete és a szerződés elkészítésére vonatkozó ígéret között kapcsolat áll fenn, a törvényszék által „információ”-ként megjelölt tényállási elem meghatározhatatlan, a törvényszék nem az adatbázisban való keresést, hanem a személyi azonosító adatok kérésének elmaradását tekintette kötelességszegésnek, nem egyértelmű, hogy a pénz átadása nem az adatszolgáltatásért, hanem a kötelességszegésért történt.
- [41] Sérelemzte továbbá az elsőfokú ítélet azon megállapítását, miszerint a hivatali vesztegetés büntette már az előnykéréskor befejeződik, ezért irreleváns, hogy a terheltnek mi volt a szándéka a pénzzel. Álláspontja szerint ebből az következik, hogy ha a pénzátvétel megtörtént irreleváns, akkor a pénzért cserébe megvalósított hivatali kötelességszegés is irreleváns, tehát a tényállásnak nincs olyan eleme, amely szerint a terhelt a jogtalan előnyért a hivatali kötelességét megszegte.
- [42] Ismételten kifejtette, hogy a terhelt miért volt tévedésben a pénz átadásakor. Érvelés lényege szerint az adminisztrációs kötelezettségek megsértését a tárgyalótiszt nem kérte, így a terhelt sem lehetett annak tudatában, hogy a pénzt ezért kapja.
- [43] Megismételte a cselekmény társadalomra veszélyességének hiányára vonatkozó fejtegetését is.
- [44] E beadványtól függetlenül, a védő a Legfőbb Ügyészség átiratára írásbeli észrevételt tett, melyben megismételte:
- [45] - a hivatali cselekmény és az előnykérés közötti kapcsolatot semmi sem bizonyítja,
- [46] - a tájékoztatást a terhelt magánszemélyként nyújtotta, ezért életszerűtlen az ugyanazon alkalommal elhangzott előnykérést hivatali bűncselekményként értékelni,
- [47] - a felelősség alapját nem az adatbázisban történő keresés jelenti, hanem az előnykérés,
- [48] - a tulajdoni lap átadásával a tárgyalótiszt nem került másoknál előnyösebb helyzetbe,
- [49] - az elsőfokú bíróság a tulajdoni lap letöltését és a pénz átvételét nem tette a tényállás részévé, ezért ezeket nem lehet a büntetőjogi felelősség alapjául szolgáló magatartásként figyelembe venni,
- [50] - ha a szerződéskötéssel kapcsolatos tájékoztatás során a terhelt magánszemélyként járt el, akkor az előnyt is magánszemélyként kérte.

- [51] Előadta, hogy az alap-felülvizsgálati indítványában másodlagosan arra az esetre kérte a hatályon kívül helyezést, ha a Kúria az irányadó tényállás alapján nem tud a törvénynek megfelelő határozatot hozni.

III.

- [52] A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulést tűzött ki, melyen a megtámadott határozatokat a felülvizsgálati indítványban írtak alapján bírálta felül; emellett a 659. § (6) bekezdése alapján vizsgálta a 649. § (2) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.
- [53] A Kúria előljáróban megjegyzi: A felülvizsgálati indítványból megállapítható, hogy bár a bevezető részben az szerepel, hogy azt a terhelt „a meghatalmazással igazolt védő útján” terjesztette elő, ugyanakkor a felülvizsgálati indítvány megfogalmazása, továbbá a „felülvizsgálati kérelem kiegészítése” címet viselő beadvány nem hagy kétséget afelől, hogy azt a védő nyújtotta be. Az indítványt a terhelt védője írta alá. Ezért a Kúria úgy tekintette, hogy a felülvizsgálati indítványt a terhelt és védője együttesen terjesztette elő.
- [54] A felülvizsgálati indítvány túlnyomórészt a törvényben kizárt, egyebekben alaptalan.
- [55] A felülvizsgálati eljárás olyan rendkívüli jogorvoslat, amely szigorúan a törvényi előfeltételekhez kötött, a Be. 649. §-ában meghatározott okok köre nem tágítható.
- [56] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. A 650. § (2) bekezdése pedig kimondja, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.
- [57] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálat során a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának, és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).
- [58] A tényállás irányadósága azt is jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan.
- [59] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. Így nem vizsgálható sem a terhelt, sem a tanúk szavahihetősége, sem az, hogy az eljárás bíróságok a bizonyítási eljárást kellő terjedelemben és alapossággal folytatták-e le, és a bizonyítási eljárás során milyen esetleges hibát vétettek, mint

ahogyan az sem, hogy a védelmi bizonyítási indítványok elutasítása helyénvaló volt-e.

- [60] A tényálláshoz kötöttség folytán nem lehet a megállapított tényállástól eltérő vagy abban nem szereplő körülményre sem hivatkozni.
- [61] Ezzel szemben az indítvány nagyobb része az alapeljárásban már előterjesztett, és az eljáró bíróságok által elvetett terhelti védekezést megismételve, anyagi jogi törvénysértés címén valójában a bizonyítékok mikénti értékelését, illetve az eljáró bíróságok mérlegelésének és a bűnösségre levont következtetéseinek helyességét, ezen keresztül pedig a tényállás megalapozottságát támadta, amikor jogerősen megállapított tényállásban nem szereplő, vagy attól eltérő körülményekre hivatkozott.
- [62] A felülvizsgálati indítvány figyelmen kívül hagyta, hogy a Kúriának e rendkívüli jogorvoslati eljárás során nincs törvényes lehetősége a nyomozás, vagy azt megelőzően a titkos információgyűjtés, illetve a megbízhatósági vizsgálat során, illetve annak eredményeként keletkezett okiratok tartalmának újraértékelésére. A felülvizsgálati indítvány I. rész 1-8. pontjaiban foglaltakkal így a Kúria eleve nem is foglalkozhatott.
- [63] Ugyanez vonatkozik a felülvizsgálati indítvány kiegészítésében az I., II. és IV. pontra is azzal, hogy ha a védőnek nem lenne egyértelmű, mi az irányadó tényállás kifejezés jelentéstartalma, a Kúria a következőkre mutat rá:
- [64] „A Kúria az irányadó tényállás általános meghatározása körében kihangsúlyozza, hogy egyrészt a tényállás a másodfokú bíróság által tett kiegészítésekkel, helyesbítésekkel irányadó a felülvizsgálati eljárásban (EBH 2011.2385.). Másrészt a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH 2006.392.)" (BH 2019.35.).
- [65] Ugyanígy nem foglalkozhatott a Kúria az indítvány azon részével sem, amely a ... Szolgálat eljárását, a megbízhatósági vizsgálat lefolytatását, a titkos információgyűjtés és a megbízhatósági vizsgálat viszonyát, és egymás utáni alkalmazását sérelmezi, továbbá amely a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét taglalja.
- [66] Ellentétben ugyanis az EBH 2018. B.1. és az EBH 2018. B.16. számon közzétett elvi bírósági határozat alapjául szolgáló ügyekkel, amelyekben a Kúria mint harmadfokú bíróság járt el, a felülvizsgálati eljárásban kizárólag a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott, a bíróság által elkövetett eljárási szabálysértésre lehet hivatkozni, a nyomozás során elkövetett eljárási hibák, szabálysértések - még ha azok ténylegesen megtörténtek is - a felülvizsgálati eljárásra nem adnak lehetőséget. Maga a védő sem állított hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést (a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevétel IV. pontja).
- [67] A büntetés kiszabása során elkövetett törvénysértés miatt

felülvizsgálati indítvány csak akkor terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével törvénysértő büntetést szabott ki. Nem tekinthetők ilyennek az indítványozók által megjelölt, a büntetéskiszabás általános elveit meghatározó anyagi jogi rendelkezések, a Btk. 79. és 80. §-a (BH 2012.239.).

- [68] A felülvizsgálati indítvány azonban a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt felülvizsgálati okot ténylegesen megalapozó körülményt nem jelölt meg, csupán a büntetés kiszabása körébe eső ítéleti rendelkezéseket vitatta. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a terhelt bűnösségének törvénysértő megállapítása, b) pontja szerint pedig akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt a bíróság törvénysértő büntetést szabott ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmazott.
- [69] A törvény önmagában a büntetés nemét és mértékét illetően nem teszi lehetővé a felülvizsgálatot. Ugyancsak nem képezheti felülvizsgálat tárgyát a törvénysértő minősítés hiányában, azaz önmagában a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke, és az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során az enyhítő és a súlyosító körülményeket miként vették, avagy nem vették figyelembe (BH 2005.337.). Ezért a felülvizsgálati indítvány V. része is a törvényben kizárt.
- [70] Érdemben a Kúria csupán a felülvizsgálati indítvány IV. részével, amely a társadalomra veszélyesség kérdését vizsgálja, és I. rész 9-12. pontjaival foglalkozhatott, amely tévedésre, mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozik.
- [71] A felülvizsgálati indítvány azonban e részeiben nem alapos.
- [72] Az indítványozók e körben is a jogerősen megállapított történeti tényállástól eltérő tényekre, körülményekre hivatkoznak. Abból a hibás gondolatmenetből indultak ki, hogy az eljáró bíróságok azt rótták a terhelt terhére, miszerint a tulajdonlap-másolatot nem szabályszerűen töltötte le és adta át a tárgyalótisztnek. Ez azonban nem így van:
- [73] Az elsőfokú ítélet egyértelműen azt állapította meg, hogy a terhelt a tárgyalótiszt jogszabályba - nevezetesen az Inyvtv. 70. § (1) bekezdésébe és a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből lekérdezés útján szolgáltatatható egyes ingatlan-nyilvántartási adatok szolgáltatásáról és igazgatási szolgáltatási díjáról, valamint az ingatlan-nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatási díjának megállapításáról és a díjak megfizetésének részletes szabályairól szóló 176/2009. (XII. 28.) FVM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző - kérésének eleget tett.
- [74] Ennek megfelelően a terhelt a tárgyalótiszt által kért és törvénybe ütköző keresést végrehajtotta, és a rendelet előírásait megszegve a tulajdoni lap másolatát a tárgyalótisztnek átadta, majd elfogadta a tiszt által átadott 100.000 forint készpénzt.
- [75] Az ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó jogszabályok a pizzériában történő ebéd során előadott ügyféli kérelmet, mint eljárási módot

nem ismerik.

- [76] Az indítvány szerint az, ha egy szabályszerű eljárás lefolytatására ígéretet tesz, még akkor sem veszélyes a társadalomra, ha előnyt kér érte. Ezzel szemben a hivatali vesztegetés büntette pontosan az, hogy a hivatalos személy az egyébként jogszerű eljárásáért a maga vagy más részére jogtalan előnyt kér. Jogtalan mindaz, aminek juttatásáról jogszabály nem rendelkezik.
- [77] Hasonlóképpen teljesen téves az az érvelés is, miszerint a véletlenszerűen kiválasztott személy jogai nem sérültek akkor, amikor a törvény tiltása ellenére végzett keresés eredményét - egyértelmű jogszabályi rendelkezés ellenében - a terhelt átadta a tárgyalótisztnek.
- [78] A Kúria - egyezően a Legfőbb Ügyészség és a védelem álláspontjával - elfogadja azt, hogy a tárgyalótiszt által előadott fedőtörténethez kapcsolódó szerződéskötési lehetőségekről való felvilágosítás nem tartozott a terhelt munkaköréhez, azt magánemberként nyújtotta a tárgyalótisztnek (megjegyzi a Kúria, hogy a cselekmény-sor e része nem is képezi az eljáró bíróságok által megállapított tényállás részét).
- [79] A Kúria rámutat: a terhelt azon védekezése, miszerint ennek a jogi tanácsadásnak az ellentételezése érdekében kérte a tárgyalótisztől, hogy a leendő szerződéseket már a terhelt, mint ügyvéd készíthesse elő, ellentétes a megállapított tényállással, illetve nem ad magyarázatot arra, hogy a terhelt miért fogadta el a jogellenes adatkiszolgáltatást követően a tárgyalótiszt által neki átadott készpénzt, mint előnyt.
- [80] A hivatali vesztegetés elfogadásának törvényi tényállási eleme ugyanis nem csak az előny kérése, hanem annak elfogadása is (EBH 2018.B.13.II.). A történeti tényállás kronológiájából pedig egyértelmű, hogy ennek a pénznek az átadása az adatok jogellenes átadása után történt, tehát nem a tanácsadással, vagy a később megkötendő adásvételi szerződéssel volt kapcsolatos.
- [81] Ebből pedig az eljáró bíróságok okszerűen következettek arra, hogy a terhelt, aki vezető beosztású hivatalos személy volt, a jogtalan előnyért hivatali kötelességét megszegte.
- [82] A társadalomra veszélyességgel, illetve annak vizsgálatával kapcsolatos álláspontját legutóbb a Kúria a védő által is hivatkozott EBH 2018.B.1. számon közzétett elvi határozatában fejtette ki ([22]-[26] bekezdések). A Nyíregyházi Törvényszék helyesen fejtette ki, hogy a jelen ügy és az elvi bírósági határozat alapjául szolgáló ügy milyen lényeges pontokon tér el egymástól. Ezt a Kúria nem kívánja megismételni.
- [83] Azt azonban megjegyzi, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.44/2016/5. számú ítéletére való hivatkozást éppen azért, mert azt a Kúria Bhar.I.520/2017/3. számú végzésével felülbírált, és az előbb említett elvi bírósági határozatában azt közzé is tette, nem tartja relevánsnak, miképp az Alkotmánybíróság 13/2000. (V. 12.) AB határozatához fűzött egyik alkotmánybírói párhuzamos indokolását sem, mivel ez is csupán általánosságban foglalkozik a társadalomra

veszélyesség bírói vizsgálatának szükségességével.

- [84] Az indítványozók érvelésével szemben a korrupciós bűncselekmények esetében a társadalomra veszélyesség nem abban nyilvánul meg, hogy az az elkövető a hivatali szabályszegésével olyan előnyben részesítette-e a megjelölt személyt, amely előny azonos feltételek mellett más számára nem érhető el. A hivatali vesztegetés elfogadása büntettének védett jogi tárgya a közélet tisztaságán belül a hivatalos személyek szabályszerű, pártatlan és befolyástól mentes, elfogulatlan eljárásához fűződő állami és társadalmi érdek (EBH 2018.B.1. [22] bekezdés).
- [85] Az irányadó tényállás (l. [64] bekezdés) szerint a terhelt, mint vezető beosztású hivatalos személy ígéretet tett arra, hogy az erre vonatkozó jogi szabályozás adta kötelezettségét megszegve a földhivatal illetékességi területére kiterjedően keresést végez a földhivatal ingatlan-nyilvántartási rendszerében. Annak tudatában, hogy a tárgyalótiszt egyrészt ígéretet tett arra, hogy az ingatlan-átruházással kapcsolatos szerződést a terhelttel készítteti el, másrészt további vagyoni előny juttatását is kilátásba helyezte, a jogszabályi előírások megszegésével keresést végzett a földhivatal ingatlan-nyilvántartási rendszerében, majd a meghatározott személy tulajdonában lévő ingatlan tulajdoni lap másolatát átadta a tárgyalótiszt részére, és elfogadta a tiszt által átadott vesztegetési pénzt.
- [86] E történeti tényállás mellett nem csak a társadalomra veszélyesség hiányára, hanem a ténybeli tévedésre, illetőleg a cselekmény társadalomra veszélyességében való tévedésre hivatkozás is minden alapot nélkülöz.
- [87] A felülvizsgálati indítvány I. rész 9. pontja azzal érvel, hogy a pénz elfogadásakor a terhelt abban a tudatban (téves feltevésben) volt, hogy azt a kölcsönügylettel kapcsolatos tájékoztatásért kapta. A Kúria megjegyzi, hogy ez az alapeljárásban még esetleg elfogadható védekezési koncepció a felülvizsgálati eljárásban azonban a tényállás-támadási tilalom miatt már nem vizsgálható kérdés.
- [88] A társadalomra veszélyességben való tévedést abban látják az indítványozók, hogy az adatok kiadása - mivel azok bárki által hivatali segítség nélkül, ingyen hozzáférhetőek - nem veszélyes a társadalomra. Ennek viszont ellentmond az Inyvtv. 70. § (1) bekezdése és a 176/2009. (XII. 28.) FVM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdése, amely jogszabályokat a járási földhivatali osztály vezetőjeként a terheltnek nemhogy ismernie kellett, hanem e jogszabályok képezték mindennapi munkája alapját is. A társadalomra veszélyességben való tévedésre hivatkozást tehát a Kúria nyilvánvalóan nem fogadhatta el.
- [89] A felülvizsgálati indítvány szerint a tévedés nem bizonyíték. Ez nyilván helyes megállapítás, azonban a kifejtettekkel szemben valamely büntethetőséget kizáró ok fennálltára is kizárólag az irányadó tényállás alapján lehet hivatkozni (BH 2017.323.). A felülvizsgálat ugyanis a tényállás-támadási tilalomból fakadóan nem

terjedhet ki arra, hogy az alapeljárásban eljáró bíróságok által meg nem állapított tények alapján következtetést vonjon olyan büntethetőséget kizáró ok - így a tévedés - meglétére, melynek fennállására a tényállásban rögzített adatok nem adnak alapot.

- [90] A terhelt mindössze annyiban volt ténybeli tévedésben - tehát arról a tényről nem tudott - hogy az őt megvesztegető személy a ... Szolgálat védelmi tisztje. Ez azonban - a megbízhatósági vizsgálat rendeltetéséből (Rtv. 7/A.-7/C. §) fakadóan törvényi követelmény az azt végrehajtó védelmi tiszt részére. A terhelt oldaláról ez a ténybeli tévedés nyilvánvalóan nem értékelhető büntethetőséget kizáró okként.
- [91] Az indítvány további kifogásai anyagi jogi törvénysértésen alapuló felülvizsgálati okot szintén nem képeznek, azok a cselekmény jogi megítélését nem befolyásolják, illetve a felülvizsgálat törvényi kereteit meghaladják.
- [92] Ezért a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályukban fenntartotta.

IV.

- [93] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. október 28.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Székely Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószági tisztviselő